FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 55 — CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, MARCH 19, 1958 — ŠTEV. LVII. — VOL. LVII

Ameriške državljane odpeljejo iz Medana

Zaradi razširjenja bojev med revolucionarno in jakartsko vlado na področje severne Sumatre so Združene države sklenile odpeljati svoje državljane iz Medana, največjega mesta v tem predelu.

SINGAPOR. — Združene države so naročile svojim državljanom, naj bodo pripravljeni jutri na odhod iz Medana, kjer so se v nedeljo nekatere vojaške enote uprle vladi in se polastile po hudi borbi mesta. Vladi zveste čete so se kasneje preuredile in po poročilu iz Jakarte mesto Medan znova zasedle.

Revolucionarna vlada trdi, da so bile čete zveste vladi v Jakarti, te so pretežno sestavljene iz Javancev, razbite v dve skupini, ki se skušata vsaka zase prebiti do krajev, ki so pod nadzorstvom jakartske vlade. Po istih vesteh je prevzel poveljstvo nad tem področjem sam načelnik glavnega stana gen. Abdul Haris Nasution, ki ima svoj glavni stan na otokih Rhio južno od Singaporja.

Poveljnik južnega dela otoka Sumatre polk. Barlian je pozval svoje čete, naj bodo pripravljene na vse "možnosti." Dejal je, da je njihova "glavna naloga napeti vse sile za dosego pogajanj med obema taboroma.

Italija slavi našo vojaško pomoč

NAPOLI, Italija. — Po zadnji svetovni vojni smo poslali toliko vojnega materiala v Italijo, da se spodobi, da to Italija na nek način praznuje. Za ta namen so porabili prevzem lovca FR-84-F na reakcijski pogon. S tem lovcem smo namreč dali Italiji ravno en milijon ton vojnega materijala.

Največ materijala je dobilo laško vojno letalstvo, namreč 465,000 ton, nekaj manj armada, 440,000 ton, ostanek pa odpade na vojno mornarico.

Kakšno vrednost v dolarjih predstavlja ta materijal, je težko reči; drži pa tole: zadnjih sedem let smo dali evropejskim zaveznikom vojaške pomoči za okoli 17 bilijonov dolarjev, Italija je od tega dobila okroglo 10%.

Tudi v Italiji bodo volili v maju mesecu

RIM, Italija. — Politiki pričakujejo, da bo predsednik republike Gronchi vsak čas razpustil parlament, ker mu je potekla poslovna doba, in najbrže tudi senat. Vlada bo takoj na to razpisala volitve za nedeljo 25. maja. Vse to so same formalnosti.

Volivni boj se je začel že davno. Najprej so se oglasile male stranke in posamezni politični junaki kot sta Olivetti v Milanu in bivši župan Lavro v Napoliju, ki vodi monarhiste. Volivni program so že objavili desničarski ali demokratični socialisti in se tako odrekli vsaki volivni zvezi z Nennijevimi tovariši.

Vremenski prerok pravi:

Večinoma oblačno, hladno. Najvišja temperatura 42, najnižja 32.

Novi grobovi

Mato Rozic

V soboto zjutraj je preminul v Carnegie Rest Home Mato Rozic v starosti 71 let. Bil je Hrvat, stanoval je na 8022 Mansfield Ave. pri nečakinji. Soproga Antonija je umrla leta 1943. Tukaj zapušča nečaka Franka in nečakinjo Mary Garonzi, ki oskrbujeta njegov pogreb.

Pogreb bo jutri zjutraj ob 9. uri iz Louis Ferfolia pogreb. zavoda v cerkev sv. Venceslava na E. 37 St. in Broadway ob 9.30, potem na Kalvarija pokopališče.

Joseph Yartz

Snoči je umrl v Mt. Sinai bolnišnici Joseph Yartz s 7009 Hecker Ave., ki bi imel danes praznovati svoj god in rojstni dan. Pokojni je bil doma iz vasi Lipovec v ajdovški fari pri Žužemberku, kjer zapušča več sorodnikov. Tu je zapustil ženo Margaret, roj. Papes, doma iz Višja pri Ambrusu ter odrasle otroke: Franka, Anne Ryan, Mary Stražar, Lillian Frederico, Eleanore Quinn, Roberta, James in Raymonda, 12 vnukov in vnukinj. Šest otrok mu je umrlo. Pokojni je bil član Društva sv. Vida št. 25 KSKJ in Društva sv. Katarine št. 29 Zah. slov. zveze. Pogreb bo v soboto zj. iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62. St. na Kalvarijo.

Dolgo vrsto let je delal pri Bishop-Babcock Co., dokler ni pred nekaj leti zbolel. V bolnišnici je bil vsega en teden.

Matija Gerich

Po kratki bolezni je umrl včeraj zjutraj 75 let stari Matija Gerich s 7718 Aberdeen Ave., doma iz Poljane v Prekmurju, kjer je zapustil ženo Marijo in sina Matijo. Tu je zapustil sina Josepha, s katerim je skupaj živel, in brata Stefana ter šest vnukov in vnukinj. Zadnja leta je bil v pokoju, preje pa je bil zaposlen kot popravljalec pohištva. Bil je član Društva sv. Štefana KSKJ in Ohio Mens Club. Pogreb bo jutri zj. ob 8:30 iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62. St. v cerkev sv. Pavla ob devetih, nato na pokopališče sv. Križa.

SINGAPOR. — Indonezijski uporniki so objavili, da so ponovno zavzeli Pakanbary v srednji Sumatri, kjer se važna petrolejska polja ameriške družbe Caltex Co. Imenovano področje so preteklo sredo zasedle padalske čete jakartske vlade. Uporniki se pripravljajo tudi na nov napad na Medan v severnem delu otoka, ki so ga jim vladne čete v ponedeljek iztrgale iz rok potem, ko so ga komaj prejšnji dan zavzeli.

Čaščenje tov. Hruščeva je prešlo v novo dobo

Oblast Hruščeva v Sovjetiji mora biti že precej trdna, ko ga razne večje strankine in vojaške veličine tako hvalijo.

MOSKVA, Rusija. — Je že taka navada med ljudmi od pamtiveka, da ob priliki vsake zmage slavijo najbolj in najprej poveljnika zmagovitih čet, potem šele ostale komandante, navadno moštvo pride šele na koncu na vrsto. To ne velja samo za vojaške zmage, velja tudi za politične.

Ruski komunisti so te dni zopet zmagali z običajno večino 99.97%. Ves svet na obeh straneh železne zavese ve, kako je do zmage moralo priti. Vse to ni motilo raznih komunističnih priskleднikov, da so že pred volitvami začeli častiti in hvaliti Hruščeva kot dušo in voditelja ruskega komunizma. Hruščeva so do sedaj smatrali bolj za človeka, ki da veliko na prakso, manj pa na teorijo. V Pravdi sta se oglasila kar dva učitelja komunizma, ki trdita, da to ni res. Vidita v Hruščevu tudi nezmotnega razlagalca komunistične vere, ki je s svojim naukom prispeval izredno mnogo k razvoju marksistično-leninistične teorije; Hruščev ni torej samo velik praktičen organizator, ampak tudi vodilen komunistični teoretik.

V trop, ki hvali Hruščeva, se je spustil tudi maršal Bagramjan, ki je poučil komuniste, da je bil Hruščev med glavnimi političnimi organizatorji ruske armade ob času njenega rojstva.

Tovariši so hitro začutili, kam vleče veter. Tekom volivne kampanje so hvalili Hruščeva na vse pretege, kar jim ni bilo težko; niso še pozabili, kako spretno so kadili še pred nekaj leti pokojnemu Stalinu.

Ameriška pomoč ne bo rešila vsega na Poljskem

VARŠAVA, Poljska. — Združene države so dale lani in letos Poljski sicer precejšnjo gospodarsko pomoč, toda potrebe so veliko večje. Manjka tako strojev in moderne industrijske opreme kot tudi hrane.

Vlada Vladislava Gomulke ima precejšnje gospodarske težave. Čiščenje odvišnega delavstva iz tovarn in odvišnega uradništva iz uradov je vzbudilo dosti nevolje. Gomulka je nasprotnike teh svojih ukrepov vrgel iz Centralnega komiteja partije, da bi opozicijo zatrl. To vsekakor ne bo lahka naloga, ker uživa do neke mere vsaj tiho podporo Moskve.

Hrana enako draga, zaslužek za dve tretjini — manjši!

LONDON. — Razgled po trgovinah in razgovor z angleško gospodinjo iznenadi Amerikanca. Hrana je povprečno enako draga kot v Zdr. državah, toda povprečni Angež zaslužи komaj eno tretjino tega, kar njegov tovariš onstran Atlantika.

Angleži kupujejo manj pripravljajo večinoma vse doma. ne, ker je dražja, ampak pripravljajo večinoma vse doma. Kupujejo sproti. Hladilnik ima povprečno komaj vsaka druga družina.

Dve različni mnenji

Dr. Teller je opozoril javnost na pomanjkljivosti ameriškega šolstva, šolski nadzornik dr. W. Levenson dokazuje njegove dobre strani.

CLEVELAND, O.—Dr. E. Teller, ki ga na splošno imenujejo očeta ameriške vodikove bombe, je dejal v tukajšnji Severance Hall, da smo Amerikanci "sramotno pomankljivo vzgojeni v znanosti" in da nas bo Rusija v desetih letih prehitela na tem področju.

Svet bo postal velikanski sovjetski satelit, če Amerika ne bo sprejela in odgovorila na sedanje sovjetsko izzivanje (na področju znanosti), je trdil Teller. Opozoril je, na veliko večje število učencev v sovjetskih znanstvenih ustanovah, pa tudi na drug odnos oblasti in naroda do znanosti in znanstvenikov.

"Po zaslugi našega vzgojnega sistema, bomo vzgojili najboljše nogometaše na svetu, pa naj nam to prinese že kakršnokoli korist," je pravil Teller poslušalcem, pa se nato lotil našega učiteljstva, ki "ve, kako je treba učiti, ne ve pa, kaj učiti!"

Pred redno sejo Šolskega odbora je v enourni debati namestnik glavnega nadzornika za ljudske šole dr. W. Levenson dokazoval, da znajo današnji šolarji povprečno dosti boljše črkovati kot njihovi očetje. Danes mora vse v šolo, pa naj bo za njo sposobno ali ne, nekdaj pa so šli samo oni, ki so imeli do nje veselje, je razlagal nadzornik. S svojim izvajanjem bi brez dvoma rad poudaril, da današnje šolstvo v naši deželi le ni tako slabo, kot skušajo v zadnjih mesecih nekateri javnost prepričati.

Pet otrok je zgorelo

SAN ANGELO, Tex. — Pet malih otrok je zgorelo, ko je ogenj uničil njihov mali leseni dom. V času ognja je bil oče na delu, mati pa zdoma. Otroci so bili stari od 5 do 1 leta.

BRIT. DELAVSKA STRANKA ZA SESTANEK VODNIKOV

Vodstvo britanske delavske stranke je mnenja, da sestanek vodnikov velikih sil ne more stvari svobodnega sveta škodovati, če bo le znal njegove možnosti prav uporabiti. — Po mnenju predsednika stranke Gaitskella trenutno ni nobene resne nevarnosti za sovjetski napad in sedanjega položaja ni mogoče primerjati z onim v avgustu l. 1939.

LONDON, Vel. Brit. — Predsednik britanske vlade Macmillan je 8. februarja odgovoril predsedniku sovjetske vlade Bulganinu, da je pripravljen iti na konferenco vodnikov velikih sil, če bo ta le dobro pripravljena in bodo izgledi na njen uspeh. Sedaj je dobil od Bulganina novo precej obsežno pismo, v katerem so ponovljeni stari predlogi v nekoliko spremenjeni obliki. Jedro razpravljanja se vrti okoli sovjetskih predlogov za atomsko razorožitev.

V diplomatskih krogih sodijo, da je namen Bulganinovega novega pisma v glavnem v tem, da prisili britansko vlado, na katero vrši močan pritisk delavska stranka, k popuščanju, kateremu bo morala nato slediti tudi Amerika.

Vlade vseh treh zahodnih sil so v pogledu sestanka vodnikov precej zadržane in oprezne, angleška delavska stranka je v tem pogledu veliko odkritejša in jasnejša. To ji je veliko lažje, ker ona ni odgovorna za državno vodstvo.

Predsednik stranke Gaitskell je mnenja, da je sestanek vodnikov potreben. Priznava, da so za tak sestanek potrebne nekatere priprave, pa istočasno opozarja, da ne smemo tem "pripravam" dovoliti, da bi sestanek sam preprečile.

Vodstvo delavske stranke je mnenja, da je Amerika danes zaradi tega, ker še nima medcelinskih raket, od Vel. Britanije bolj odvisna kot ta od nje. Zato ima brez dvoma pravico in možnost močnejšega vpliva pri ustvarjanju skupne mednarodne politike.

Po mnenju Gaitskella Bulganinov prvotni seznam vprašanj, o katerih naj bi na sestanku vodnikov razpravljali, ni bil "preslab." Med njimi so bila: končanje preskušanja atomskega orožja, ustanovitev pasu v Evropi, kjer ne bi bilo atomskega orožja, nenapadalna pogodba, odpoved uporabe sile na Srednjem vzhodu in povečanje kulturnih stikov.

Zahodne sile so napravile napak, ko niso lani sprejele sovjetskega predloga za ustavitev preskušanja atomskega orožja, trdijo vodniki angleške delavske stranke. Zahod je tedaj zahteval, da je tak dogovor povezan s prepovedjo uporabe atomskega materiala za vojaške namene, kar pa so Sovjeti odklonili.

Vodstvo delavske stranke sodi, da bi sestanek vodnikov velikih sil lahko privedel do:

1. Postopnega umika tujih vojaških enot iz Zah. in Vzhod. Nemčije, Poljske, Češkoslovaške in Madžarske.

2. Sporazuma o omejitvi in nadziranju navadnih oboroženih sil držav, vezanih po pogodbi. Prepovedano naj bi jim bilo atomsko orožje.

3. Združitev Nemčije v svobodi.

4. Sklenitev varnostnega pakta med velesilami z jamstvom meja držav v nevtralnem pasu.

5. Izstop Zah. Nemčije iz Atlantske zveze in Poljske, Češkoslovaške in Madžarske iz Varšavskega pakta.

Gaitskell je prepričan, da trenutno Sovjeti ne mislijo na noben napad na Zahod in da sedanji mednarodni položaj ne moremo primerjati z onim v avgustu l. 1939. Te trditve same po sebi pa povedo, da tudi delavska stranka kljub vsemu pomirljivemu stališču do Sovjetije ni tako brez skrbi glede sovjetskih ciljev in napadalnosti, kot bi rada pokazala. Kakor hitro namreč nekdo trdi, da se sedanji mednarodni položaj ne da primerjati z onim v avgustu l. 1939 — tik pred začetkom druge svetovne vojne — ga je moral dejansko že primerjati, ga je nekaj že moralo prignati k primerjavi.

Naše železnice doživljajo krizo v krizi

NEW YORK, N. Y. — Naše železnice zahajajo počasi v krizo, ki je težja od sedanje gospodarske in ki ji nihče ne ve zdravila. Le s težavo držijo tovorni promet na znosni višini, osebni promet pa pomeni zanje od leta do leta večjo zgubo. Dočim so l. 1900 imele še 84% vseh potnikov, jih imajo danes komaj 4%, med tem ko se 89% potnikov prevaža z lastnimi avtomobili. Dnevno ne prevozijo niti milijona potnikov. Kako malo je to, se vidi po tem, da newyorška podzemna železnica prevozi na dan okoli štiri milijone potnikov.

Železnice si pri tem ne vedo pomagati drugače, kot da zmanjšujejo število vlakov na velike daljave. Iz New Yorka je pred desetimi leti odšlo dnevno 140 vlakov na velike daljave, danes jih odpelje komaj sto in železnice bi rade znižale še to število.

O krizi v železniškem prometu debatirajo že dolgo v Kongresu, ne morejo pa najti nobenega pravega leka. Zaenkrat jim pomagajo s tem, da jim dovoljujejo zviševanje prevoznih tarif in odpisujejo davke. Vse to zaleže le malo.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtev!

Iz Clevelanda in okolice

Sv. Jožef—

Danes je praznik sv. Jožefa, zavetnika delavcev. Vsem Jožetom, Jožicam in Pepcam vse najboljše!

Zadušnica—

Jutri ob osmih bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok Simona Bizjaka v spomin 14. obletnice smrti.

V petek ob osmih bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Josepha Koren.

Zadnji dan za vpis v volivni imenik je

26. marec

Vpišite se v Volivnem uradu na 1150 Huron Road vsak dan od 8:30-4:30 pop.

Pečena govedina—

V nedeljo od 12. do 4. pop. bodo servirali v novi dvorani sv. Vida obed s pečeno govedino pod pokroviteljstvom Marijine družbe.

V bolnišnici—

Jennie Zele, 29259 Oakdale Rd., Willowick, Ohio, je v Huron Rd. bolnišnici, soba 527.

Redna seja—

Društvo Slovenski dom št. 6 SDZ ima v petek ob navadni uri in v običajnih prostorih svojo redno sejo. Vse članstvo vabljeno.

Ruski poslanik Menšikov v pravi luči

WASHINGTON. — Naša običajna ameriška radovednost in hlastanje za senzacijami sta napravili iz noveka ruskega poslanika Menšikova pravega družabnega leva. Časopisi poročajo dnevno o njegovih družabnih podvigih in mu delajo nepotrebno propagando.

Neki Američan je imel priliko sodelovati z Menšikovim cela leta po drugi svetovni vojni. Njegovo mnenje o Menšikovu: "Menšikov je tipični komunistični zarotnik, ki ima samo to dobro stran, da je slepo vdan komunistični stvari. Naj se nikdo ne da zapeljati od njegovega znanja angleščine in prikupljivega nastopa!"

NAJNOVEJŠE VESTI

SAN FRANCISCO, Calif. — Mornariška letala so pretekli petek opazila "neznani objekt" v morju kakih 25 milj zahodno od Bodega Bay, kjer je imela mornarica ravno svoje vaje. Kasneje so poslali na to mesto večjo skupino rušilcev in letal, ki pa ni mogla nič najti. Obalne straže so v petek, ko se je to zgodilo, pregledovale vse male ladje in čolne, ki so prihajali v San Francisco zaliv v Geiger aparati, če nimajo morda na krovu radioaktivnega materiala.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower je obljubil republikanskim ženam, da bo vlada storila vse, kar je potrebno, vključno znižanje davkov, če bi se to pokazalo kot "zaželjeno in potrebno". Malo preje je sen. W. Knowland dejal, da bo skoro gotovo minulo še dva meseca, predno se bo vlada odločila glede znižanja davkov.

Zanimivosti iz jugoslovanske volivne borbe

BEOGRAD, Jugoslavija. — Prihodnjo nedeljo bodo parlamentarne volitve v Jugoslaviji. Radi tega so se tovariši morali zbuditi iz svoje zaspanosti in vnesti vsaj nekaj življenja v svojo politiko. Ker ni nobene opozicije, da bi jo napadali, so jo morali iskati na področjih, ki ne spadajo v domačo politiko. Vsak kandidat mora nad nekomur stresati svojo jezo, drugače za volivce ni interesanten.

Prva in edina žrtev volivnega boja so postali ravnatelji raznih podjetij, posebno industrijskih. Ti navadno niso pripadniki Djilasovega "novega razreda," kar jih pa nič ne moti, da se ne bi obnašali kot razred zase, ki mu nihče ne more priti blizu, tudi komunisti ne. Znali so si ustvariti in zajamčiti visoka prejemke in dodatne ugodnosti, dočim so delavci morali in morajo živeti več kot skromno vkljub vsem delavskim svetom in odborom. Nanje so komunisti sedaj nasuli kar celo ploho obtožb, ki so po večini utemeljene in resnične. Komunisti nočejo priznati, da so vsi ti direktorji plod njihove vzgoje in njihovega gospodarskega sistema; direktorjem je trenutno precej vzroče, toda bati se jim ni treba; že prihodnji teden bo zopet zavladal mir in ne bo jim težko, da potolažijo tovariše.

Več prilike za kritiziranje imajo titovci na področju zunanje politike. Tam lahko zabavljajo kolikor hočejo, saj se za njihovo kritiko nihče po svetu ne zmeni več. Kaj naj kritizirajo, je povedal sam Tito na shodu v Beogradu. Obtožil je zapadne države, da sabotirajo konferenco na vrhovih. Kakor hitro stavi Moskva kak predlog, tako je rekel Tito, takoj ga na zapadu izmaličijo v nič. Tita namreč jezi, ker ni nobenega izgleda, da bi mogel biti na konferenci v imenu "nevtralnega" sveta.

Da pove, da je še zmeraj "nevtralen," se je Tito pritožil tudi nad Moskvo. Povedal je, da je na primer jugoslovansko časopisje prineslo zadnje čase 611 člankov o Rusiji, rusko pa samo 35 o Jugoslaviji. Ni mu prav, da Kremlj tako zanemarja Jugoslavijo in jo poriva v ruski javnosti daleč v kot. Rad bi videl, da bi ruski narod zvedel kaj več o njegovem komunizmu.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:
$12.00 na leto; $7.00 za pol leta; $4.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Zed. držav:
$14.00 na leto; $8.00 za pol leta; $4.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
$12.00 per year; $7.00 for 6 months; $4.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$14.00 per year; $8.00 for 6 months; $4.50 for 3 months
Friday edition $3.00 for one year

Entered as second class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 55 Wed., March 19, 1958

Kdo bo prvi na Luni?

To ni tako nespametno vprašanje, kot bi človek mislil na prvi pogled.

Rusi so na primer še lansko jesen namigavali večkrat v svoji bahavosti, da bo njihov tretji sputnik nekaj posebnega. Mnogo jih je mislilo, da ima Kremlj v načrtu, da izstreli prvo raketo proti Luni. Menda so Rusi res nekaj takega nameravali, nekatera poročila trdijo celo, da so napravili poskus, ki se je pa ponesrečil. Na vsak način je za železno zaveso zaenkrat vse tiho; ali se je nekaj ponesrečilo in ne gre vse po planu ali pa priprave za prvo raketo, ki naj bi zadela Luno, še niso izvršene.

Pri nas bi rado poslalo prvo raketo na Luno naše vojno letalstvo; nič ne skriva, da se resno pripravlja na to in namerava napraviti prvi poskus že letošnjo jesen, razume se pred volitvami! Ne zanika letalstvo tudi govorice, da bi rado porabilo v ta namen naš vodljivi izstrelek Thor, ki je določen za streljanje, ako smemo tako reči, na velike daljave. Poučeni krogi trdijo tudi, da je vprašanje goriva že skoraj rešeno in da bo začetna hitrost rakete okoli 24,000 milj na uro. Ako je to res, potem bo raketa rabila na Luno okroglih 10 ur, torej nekako toliko kot vlak iz Clevelanda v New York. Verjetno pa obstojajo še velike težave z instrumenti, ki naj raketo vodijo na Luno. Lahko je namreč poslati umetno luno okoli sveta; treba je samo, da jo spraviš dosti visoko in ji daš zadostno hitrost. Pri raketi na Luno pa je ni treba samo pognati izredno visoko in z izredno hitrostjo, treba je tudi, da raketa Luno "zadane." To pa ni tako lahko, kajti Zemlja se hitro suče okoli svoje osi, Luna pa še hitrejše okoli zemeljske oble.

Zato pravijo izvedenci: kdor zna pošiljati umetne lune okoli sveta, bo znal streljati tudi z vodljivimi izstrelki na velike daljave, ne bo pa še znal zadeti svojih ciljev. Kdor pa spravi prvo raketo na Luno, bo s tem dokazal, da bo znal ne samo streljati z vodljivimi izstrelki na daljavo 5,000 milj in še več, ampak da bo znal tudi zadeti svoj cilj. Zadeti cilj je pri vsakem streljanju glavna stvar, naj izstrelek leti na kratke ali dolge razdalje.

Naši strokovnjaki so tako trdno prepričani, da bodo prvi "zadeli" Luno s svojimi raketami, da že premišljujejo, kaj naj bi s prvim strelom dosegli. Eni pravijo, naj bi bili v nosu rakete posebne vrste plini, ki bi kemikom povedali, kakšno je recimo ozračje na Luni, ako ga je sploh kaj. Plinov ne bi videli navadni radovedneži. Zato so drugi strokovnjaki bolj za to, da naj bil nos rakete napolnjen z raznimi barvami, ki bi se razlezle po Luninem površju in bile vidne tudi z naše zemeljske oble. Za propagando je to sijajna zamisel.

Sicer pa resni strokovnjaki ne upajo danes trditi, kdo bo prvi zadel Luno, mi ali Rusi. Mislijo samo, da je verjetno, da se svojega prvenstva ne bo noben od obeh tekmecev dolgo veselil. Ako denemo na stran vse fantazije, smemo pričakovati, da bo Luna "bombardirana" od obeh strani železne zavese. Kar je pri tem žalostno, je dejstvo, da bo enakega bombardiranja lahko deležna tudi naša zemeljska obla. Kdor zadene Luno, bo lahko zadel tudi vsako točko na naši zemlji.

Napaka je v samem sistemu!

Izgleda, da je nezadovoljstvo delavstva, pa tudi drugih plasti naroda, ki je prišlo jasno do izraza pri stavki trbovljskih rudarjev, titovske oblastnike nekoliko zaskrbelo. Da bi odvrnili jezo "ljudskih množic" od lastnih glav, so začeli kazati s prsti na razne srednje partijske veličine in na manj pomembne vodnike gospodarstva kot na grešne kozle.

Okrožnica Politbiroja je prva opozorila na izkoriščevalce in vsemogočne birokrate, ki gazijo pravice "delovnega ljudstva," njej so sledili partijski listi in celotni partijski propagandni stroj. "Danes ni lista v vsej Jugosaviji, ki količkaj da nase, da ne bi prinesel vsaj en članek o teh vsemogočnih birokratih," piše Elie Abel, dopisnik The New York Times, svojemu listu.

Dopisnik opozarja na to, da bi jugoslovanska oblastva vsakega tujega časnikarja, ki bi pred mesecem kaj takega napisal, označila za "tedenčnega, ki da izprevrača socialistično stvarnost."

Sedaj je položaj seveda popolnoma drugačen, vsak list nima samo pravice iznašati "negativne, antisocialistične pojave," ampak je naravnost dolžan izpostaviti javnosti tako ponašanje v vrstah industrijskih upravnikov in pokrajinskih partijskih oblastnikov.

Ta kampanja je po poročilu dopisnika NYT omejena v dveh smereh. Prvič ne sme biti naperjena višje kot na oblastnike srednje vrste, drugič mora poudarjati, da podkupljivost in izrabljanje nista nujen del sistema, ampak sta samo izoliran pojav, ki ga hoče partija iztrebiti.

Zagrebški "Vjesnik u sredu" razlaga, da ti pojavi niso "podedovani v našem sistemu demokracije in samouprave, ampak znaki razmer, kjer ta sistem ni bil polno izveden."

Partija in njeni glavni vodniki bi se radi oprali v očeh naroda, toda ta jih že predobro pozna. Izjavam "Ko bi Tito to vedel" ne nasede nihče več! Ljudje vedo predobro, da je vsega tega kriv sam sistem in da ne more biti preje boljše, dokler ne bo ta strt, dokler ne bo ta izginil!

Lasallski glasovi in odmevi

(Piše Matevž iz "Sunny Spot City-a")

LaSalle, Ill. — Po Pratiki bo tu pomlad v kratkem. Po vremenu pa kaže, da smo še precej v objemih zime. Sosed Jože je že pred dvema tednoma obrezal trte, ki jih ima kar precej na njegovem vrtu. Tudi jablane in hruške je uredil in pričakuje dobro letino vsaj za nekatero sadje. Da bi se le uresničilo njegovo napovedovanje.

— FARMARJI po tukajšnjih okrajih, posebno v okrajih Bureau, Puttnam in La Salle se pritožujejo, da jim njihove farme ne prinašajo kljub vsemu prizadevanju dohodkov tiste višine, kakoršne so deležni v plačah ljudje, ki so zaposljeni pri raznih industrijskih delih, raznih poklicih, itd. Na letnem zborovanju farmarske medsebojne organizacije, so zastopniki farmarjev povdarjali, da poljedelski stroji, vsa razna orodja, ki jih mora imeti sodobni farmar pri obdelavi zemlje itd., se od leta do leta dražijo, dočim razni farmarski pridelki v ceni padajo in to ne prinaša farmarjem gospodarskega napredka, ker morajo več izplačevati, kakor pa mu prinašajo dohodki. Prinaša mu večji in večji primankljaj od leta do leta. Poleg tega mora v redu ob času skrbeti farmar za plačilo davkov, ki so tudi vsako leto višji. Plačana mora biti zavarovalnina, plačano to in ono. Dohodki se pa krčijo.

V našem La Salle okraju je okrog 3,487 farm. Večinoma so to farme neke srednje velikosti okrog 240 do 680 akrov. Le dve farme v našem okraju obsegate nad 1000 akrov vsaka. Nekaj desetin farm je nad 700 akrov. Kaka tretjina farm pa je manjše velikosti, katere ne pridejo dosti v upoštev. Vrednost vseh farm so ocenili povprečno farma k farmi in pravijo, da povprečna vrednost bi prišla na vsako farmo okrog $60,081.00.

Poročilo dalje omenja, da navedenih 3,487 farm v našem LaSalle okraju lastuje 7,224 traktorjev za oranje in druga dela. Farmarji lastujejo 4,296 automobilov. Goveje živine imajo 100,350 glav, ki jo cenijo na vrednost $15,954,000.00. Prašičev imajo 130,556. Bančne vloge farmarjev v našem okraju pa znašajo $123,022,000.00.

Well, "cifre" kažejo, da ni tako slabo. Pritožbe se pa čujejo vseeno. Morda je vzrok temu v tem, da ljudje smo navajeni na več in več. Kadar pa je kaka drobtina manj, tedaj že mislimo, da se strehe nad nami podirajo. Dejstvo je tudi vedno bilo in bo, da mnogi si znajo pomagati, mnogi ne. Nima vsak človek enako pridnih rok, ne enake podjetnosti. Zato veliko jih je, ki znajo o pravem času sejati in imajo zato tudi boljšo žetev. To pojasni, zakaj nekateri napredujejo skoro ob vsakih razmerah, dočim drugi v dobrih časih ne morejo nikamor naprej. Tako je, kakor prsti na roki niso vsi enaki, tako tudi ljudje ne in nikdar ne bodo vsi enaki. To pove, da pritožbe in jamranja ne bodo še izginila s sveta.

— O STAREM KRAJU čujemo zadnje čase večkrat kake vesti. Dosti se izve iz pisem, ki jih pišejo domači svojim sem v Ameriko. O tistem "vsestranskem napredku," ki tako bohotno raste in se razvija, kakor gobe po dežju, ni v nobenem pismu ne sluha ne duha, le Prosvetine kolone so polne take hvale, kako vse lepo napreduje v senci slavnega maršala Tita in samodržca Kardelja. Pred nedolgim sem govoril o starem kraju z rojakom, ki je bil lani v Jugoslaviji. Poslan je bil od neke tvrdke v Zagreb in z njim še nekaj drugih amerikanskih mesarjev, ki so tam pokazali javnosti, kako v Ameriki ravnajo z mesom, ga ohranjajo svežega v hladilnicah, kako ga sekajo in režejo, da dobijo več iz njega, boljše kose, ki imajo višjo ceno in drugo se spravi drugače v promet in denar. Ljudje, kateri so se mu drznili zaupati so mu mnogo povedali, kako je tam, kak "raj" imajo zdaj tam! V Zagrebu je kupil na vogalu neke ceste časopis. Prodajalec časopisov je vpil: "Čitajte! Čitajte! Dosti novega je — dosti novega imamo — a svobode nema!"

"Čudno, da ga niso zaprli. . ." pravim.

"Ne vem, na Hrvatskem se mi je zdelo, da odpirajo usta bolj široko kakor v Sloveniji, pa se jim nič ne zgodi. Ali pa so Hrvati bolj korajžni." je pripomnil.

V deželi ki ji vlada komunizem, lahko le sanjaš o svobodi, lahko si jo na tihem tudi želiš, govoriti o njej že ne smeš, kaj še le da bi jo zahteval in naročil, kakor kako župco v ljubljanskih gostilnah. Postregli bi ti kaj hitro z ričetom, v kaki "špehkamri!"

— NOVI GROBOVI. — V znani Mežnaričevi družini so imeli kar dva smrtna slučaja. Pred nedolgim je preminul v Chicagi bivajoči John Mežnarič, star okrog 63 let. Bolehal je že dalj časa, imel težko operacijo v grlu še pred časom. Zdaj ga je zagrabila bolezen še odločneje in je podlegel. Prepeljan je bil iz Chicage za pogreb semkaj. V Ameriko je prišel leta 1912 in sicer najprvo sem v La Salle, kjer so se nahajali njegovi starši, ki so bivali tiste čase doli na prvi cesti blizu bivše Receljnove gostilne blizu Rock Island postaje. Pozneje so stanovali drugod. Potem se je preselil v Chicago in je dolgo let delal tam, kjer je zdaj tudi umrl.

Nekaj dni za tam pa je preminula njegova mati Marija Meznarič, stara blizu 85 let. Zadnja leta je bivala pri hčeri v Chicagi in je bila rahlega zdravja. Preje pa je bila vedno močna trdna žena. Bila je rodom od Brežic na Štajerskem. Tudi ona je bila prepeljana semkaj in pokopana v skupno družinsko grobnico tu v La Salle na St. Vincent's pokopališču. Pogreb se je vršil za oba iz tukajšne cerkve sv. Roka. Pokojnica zapušča več hčera in sinov.

Sorodnikom sožalje, pokojna pa naj počivata v miru!

— V BLIŽNJEM DE PUE je preminul pred nedolgim rojak Jože Klemenčič, star 69 let. Bil je rodom iz Vinvrha na Dolenjskem in je bival v De Pue kakih zadnjih 45 let. Zaposlen je bil do zadnjih par let v New Jersey Zinc Co. Tu zapušča žalujočo vdovo Terezijo, dve hčeri in enega sina. Pogreb se je vršil iz cerkve sv. Marija v De Pue, pokopan je bil na pokopališču sv. Vincencija v LaSalle. Žalujoči vdovi in hčeram in sinu globoko sožalje, pokojnik pa naj spava v miru!

— Naj zadostoje za danes, pa še prihodnjič kaj.

Društvo sv. Ane št. 150 KSKJ

Cleveland, O. — Letos praznujemo 45-letnico našega društva, zato se mi zdi, da je prav, če se spomnim nekaterih dogodkov iz njegovega obstoja. Društvo smo ustanovili 28. februarja 1913. Od ustanovnih članic so žive samo še Jennie Cvelbar, Louise Skufca, Ana Zaletel in moja mati Theresa Godec. Od 14 ustanovnih članic je društvo naraslo na 382 odraslih članic in na 255 mladinskih.

Spored letošnje proslave je sledeč. V ned. 23. t. m. ob 9:30 se bomo zbrale pred cerkvijo sv. Lovrenca, odšle skupno v cerkev, kjer bomo zasedle prve klopi. Vse bomo prejele sv. obhajilo za umrle članice. Po sv. maši se bomo zbrale v Slov. nar. domu na E. 80. St. k zajtrku. (Ta bo pripravljen samo za članice). Več glavnih odbornikov se je odzvalo našemu povabilu in obljubilo, da pridejo med nas.

Odbor upa, da se bo za to proslavo zbralo zelo veliko članic obeh odsekov. Vzemite sabo svoje društvene znake.

Josephine Winter, tajnica.

Skupno sv. obhajilo

Cleveland, O. — Članstvo Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo imelo v nedeljo, 23. marca, pri osmi sv. maši skupno sv. obhajilo. Zbirali se bomo v novi dvorani sv. Vida od 7:30 dalje. V cerkev pojdemo skupno.

Vsi vemo, kaj je naša dolžnost, dolžnost članov in članic katoliškega društva. Opravimo velikonočno dolžnost skupno, zadostimo zapovedi Cerkve in pravilom KSKJ!

V upanju na veliko udeležbo vse prav lepo pozdravlja

Maria Hochevar, tajnica.

Prosvetni večer na Osmi!

New York, N. Y. — Zadnja filmska predstava je prav lepo uspela. Novi župnik p. Kalist Langerholc je imel prav poučen nagovor. Farani so izrazili željo, naj bi bilo še kaj takih prireditev.

V zvezi s to željo se je Prosvetni krožek Lige odločil povabiti rojake in rojakinje na filmsko predstavo "Polet na Ceylon" — v barvah. Dr. Peter Remec bo imel pa zanimivo predavanje. Vse bo v dvorani sv. Cirila na osmi v petek zvečer ob pol osmih (po cerkveni pobožnosti). Vstop prost! Vsi vabljeni!

Odbor.

Zahvala darovalcem

Cleveland, O. — Toman Valentin iz Prečne pri Novem mestu se iskreno zahvaljuje darovalcem za kritje stroškov popravila prečenske cerkve. V ta namen je bilo nabranega $70, za cerkev v Straži pa $60.

Darovali so: Frank in Ana Svigel, Frank in Ana Kebe, Fani Gornik, Francis Mola, Ana Podnar, Joe in Mary Hrovat, Frank in Ana Hrovat, Jennie Rajer, Tony in Mary Meznaršič, Angela Derganc, Mary Jakšič, Pauček John, Pauček Ludvik, Mary Krajc.

Vsem prisrčna hvala tudi v mojem imenu!

Ana Švigel, roj.
Derganc iz D. Straže.

Slovenska pisarna

6304 St. Clair Ave.
Cleveland, O.
Telefon: UT 1-0527

VRNJENA je potnina za sledeče begunce: Anica Vogrin, Roza Jaklič, Stanko Košak, Edith Gorgenyi, Franc Smolič, Franc Mehle in družina. Tisti, ki so plačali za te begunce, naj se oglasijo s potrdili v Slovenski pisarni. Slovenska pisarna je odprta vsak večer (razen ob sredah) od 5 do 7.

IZ NAŠIH VRST

Hamburg, Mich. — Pošiljam Vam naročnino. Žal mi je, ker tu ni nobene slovenske družine, da ne moremo priporočiti Vašega lista. Mi pa komaj čakamo, da ga dobimo, posebno kadar so novice iz Primorja, ker vidimo Devinski grad, ki je od našega rojstnega kraja oddaljen le kakih deset minut. V letošnjem aprilu bo komaj dve leti, odkar smo prišli v našo novo domovino. In ker tu ne piha naša kraška burja, ker ne slišimo šumenja morskih valov, našo staro domovino zelo pogrešamo. Posebno sedaj, ko pri nas doma že vse cvete. V pismu so nam poslali zvončke prav iz našega polja. Tu pa smo še vsi v snegu in bogve koliko časa še! Lepo pozdravljeni!

Kristina in Jožef Metlikovec.

Afriška redovna kongregacija

Prva afriška ženska redovna kongregacija je dobila odobrenje od Svete Stolice. Kongregacijo je ustanovil leta 1908 apostolski vikar v Ugandi mons. Streicher. Trenutno šteje kongregacija 43 hiš s 438 redovnicami in 29 novinkami. Redovnice se posvečajo vzgoji mladine. Delujejo v škofijah: Masaka, Rubaga in Mbarara.

OTROŠKI KOTIČEK

No, hvala Bogu, Jacku smo našli očeta in novo mamico in zdi se mi, da so srečni vsi trije. Tako je prav. Z leti bo prešla tudi tista bolezen in se mi kar zdi, da bo Jack srečno in zadovoljno stopil v življenje.

Ravno dobro sem odnesel tiste zadnje strani na Domovino in srečen pridrencal nazaj v šendo, ko se domislim, da bi ne bilo napak, ko bi malo raztegnil svoje zarjavele ude. Pa se komaj dobro vležem, že nekdo na vrata: tok, tok, tok.

Pokažem figo v vrata in se ne dvignem. Zunaj tiho, jaz tiho. Toda hip nato bunkanje na vrata, da se je potresla cela šenda. Macadudel, kdorkoli je, mora pa biti pravi birič, vrže mi vrata iz tečajev in kakor sem bil jezen, sem se postavil na noge in odbencal na vrata. Odprem s tako ihto, da mi je poštajna, ki je trkala, kar v naročje padla. Obraza mu nisem videl, toda že po kuštrih sem ga spoznal in bi ga vi tudi, prijateljčki.

Pisač, da bi strela petkrat udarila vanj!

"Jemnasta, stric," je skoraj zavekal, "ne zamerite, kakor hitro se je tista zgodba o Jacku stekla, sem vas hotel barati kaj bo zdaj. Bog in sveti križ božji, dolgo se je vleklo tisto one in zdaj ste jih potonili v srečo. Naj ostanejo v njej za večne čase."

Nazarensko rad bi ga frtamuznil okoli ušes, ker mi je na lep način povedal, da mu je bila zgodba za eno figo všeč. Pa se je tisto minuto naredil sam tako srečnega, da ga nisem mahnil. Še stol sem mu ponudil, beštji.

"Se na Afriko še spomniš, pa na Titikaka jezero ali kako se mu že reče?" sem ga baral. Kar poskočil je, strela frdamana in zdajle mislim, da sem ga polomil.

"Stric," je sklenil roke, "misel imam, krasno misel, taka je kakor cvetoča češnja, ko jo obarva večerna zarja."

Na debelo sem požrl slino. Spet je iz ne vem kakšnih bukev privlekel tisto češnjo in večerno zarjo. Kaj res ne morejo pisači živeti brez večerne zarje in cvetoče češnje? Čas se še ni spremenil.

"No, le na dan z mislijo, če je res tako lepa."

"Afrike ne morem pozabiti, toda ravno včeraj sem zasledil v nekem časopisu novico, da je nekje v Južni Ameriki ali tam nekje na otokih, ki jih noben zemljevid ne pozna, ljudstvo, ki še ni prišlo v stik z belim človekom. Živi po nepristopnih džunglah, v gnilem zraku, ki diši po lijanah in neznanih rožah. Nekaj čudovitega bi . . ."

Sredi njegovega govorjenja sem odcopotal v kuhinjo in si tiščal ušesa. Sem že videl, kam strelja. In sem bil odločen, da raje pri priči na Kalvarijo kakor s pisačem še enkrat po svetu. Kako lepe urice sem imel na Severnem tečaju, ko sem bil sam kakor Adam prve ure. In kakšno trpljenje se je nagrmadilo name v Afriki, ko sem imel s seboj tega pajka suhega.

"In to naj bo tista misel, ki je lepa kakor cvetoča češnja ob večerni zarji?" sem zatulil nad njim. "Mene ne boš več. Kar pojdi, če te veseli. Vzemi še kakšnega pisača in pojdi."

"Stric," je vzdignil roke. "Brez vas ne grem! Kaj bi z drugim na taki poti? Vi se spoznate povsod, iz največje nesreče najdete rešilno pot in če vse odpove, vi ne odpoveste nikoli."

Srce mi je zaigralo. Kakor pisačev ne morem, ta strela pa me je spoštoval in cenil moje zmožnosti. In komu to ne godi? Na starost se danes že vsak požvižga. Mladi, ti nekaj vedo, čeprav so se komaj izkobacali iz plenic.

Umiril sem se in se vrnil nazaj v sobo.

"Prestar sem, fantiček," sem rekel. "Sveta sem videl dovolj, zdaj mi ostane samo še to, da ga bom gledal kmalu od notranje strani."

"Vi, ki ste trdni kot dren? Sto let boste dočakali."

"Če ne boste prej umrli," je rekel pa tako tiho, da sem komaj slišal.

Spravil me je v dobro voljo in je tako rekoč polovico že dosegel. Skuhal sem mu bezgovca, ker se mi je zdel nekam smrkav in prehlajen in ob čaju sem se mečil kakor vrba na pomlad.

"Torej tja med tuje ljudi te spet tišči, v tuje kraje, v neznane koščke tega grbavega sveta, ki ni nič prida. Nazadnje, če pomislim na vso to našo revščino, kregaj se od jutra do večera, misel ni napačna. Človek se otrese preveč študiranih ljudi in tam po džunglah si prost in zadovoljen in poleg vsega še znanost obogatiš."

Pisač je kimal in mel roke in požiral bezgovec s tako ihto, da sem se čudil, da si fante ni oparilo grla. Na vso moč je bil vroč.

"Z vami potovati stric, je užitek. In če bi se nama posrečilo priti do tistih neznanih ljudi, ki ljudem režejo glave in jih potlej nagačijo kakor pri nas lisico ali fazana, jaz mislim, da bi ob vaši gorenjščini pozabili na najini glavi in bi si midva zlahke ogledala njihove navade in običaje. Saj si mi todle včasih tudi režemo glave, čeprav ne zares. Z besedo, takole za hrbtom pa marsikoga obglavimo."

Misel, da bi utegnil videti divjake, ki ti kar mimogrede kakor nekoč Krpan Brdavsu snemo glavo z ramen, me je prijela. Pisač je dosegel svoje.

"Čez kakšen teden se oglasi, potrkon," sem mu dejal. "Do tedaj vso stvar premislim do dna. Morda se res še odločim, preden odidem v večna lovišča."

"Uf, uf!" je zinil pisač in kar koj sem videl, da se je poglobil v znanstveno delo Karla Maya, velikega poznavalca Indijancev. To mu bo koristilo in morda meni tudi.

"Drug teden torej?" me je baral že med vrati.

Prikimal sem z glavo in brado, ki se glave drži.

Prijatelji moji, drugi teden boste videli, kaj se bo skuhalo. Do tedaj pa vas vse pozdravlja vaš večni popotnik —

Stric iz Kotička.

Dr. Josip Mal:

Zgodovina slovenskega naroda

V. — Naš čas (po l. 1890)

4. Kulturno življenje

Ko so bili ljudje rešeni pijavk, je bila dana tudi podlaga. da se zbudi med njimi želja in volja do izobraževalnega dela. Pri tem pa ni šlo vedno brez nasprotovanja. Upirala se je (vse do leta 1907) Narodno-napredna stranka zaradi svojih trških in vaških bogataških pristašev. Ni se pa borila zoper morebitno zlorabo, marveč zoper zadružno misel samo zgolj zato, da je varovala neupravičene koristi nekaternikov. Kljub vsemu pa so se veselo snovale vedno nove zadruge, konsumna društva, posojilnice, mlekarne, pozneje tudi strojne, nabavne in prodajne zadruge. Vse to je v kratkem preobrazilo gospodarsko, socialno in duhovno obličje slovenske zemlje.

Vse je šlo kakor po premišljenem načrtu. Z Mahničevim nastopom in katoliškim shodom se je izvršila najprej verska obnova in poglobitev, potem je dr. Krek zbudil in organiziral delavstvo, nakar je sledila z zadružništvom še gospodarska osamosvojitev kmeta. Prej omahljive, politično in kulturna nezavedne množice so bile sedaj strnjene in po izobraževalnih društvih pripravljene, da ob danem trenutku z vso udarno odločilnostjo posežejo v razvoj duhovnega, gospodarskega in političnega življenja. Ko je potem s prizadevanjem struje, ki je vse to delo vodila, zmagala še misel splošne in enake volilne pravice, že ni bilo nobenega dvoma več, kdo bo vodil tudi za naprej in kako bi se ob normalnem razvoju usmerjala pota slovenskega naroda v naslednji dobi.

Z izobraževalnimi in strokovnimi društvi ni bil prepežen le današnji jugoslovanski del Slovenije, marveč prav tako na gosto in intenzivno tudi pokrajine, ki so po mirovnih pogodbah morale ostati izven mej narodne države. Glede nekdanje avstrijske Primorske smo že prej omenili, koliko slovenskih društev je pod Italijo po sili moralo prenehati s svojim delovanjem. Pa tudi predvojna Koroška je živela živahno društveno izobraževalno življenje.

Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem, ki je že drugo leto svojega obstoja leta 1892 štelo nad 500 članov, je obenem z Družbo sv. Cirila in Metoda, ki je istega leta imela po Koroškem okoli 15 podružnic, razvila marljivo delavnost, da se slovenstvo utrdi v zasebnem, društvenem in javnem življenju. Pozneje je pri tem delu pomagala še Slovenska krščansko-socialna zveza in Slovenska Straža. Osnovala so se tudi mnoga strokovna društva (n. pr. Čebelarsko in Sadjarsko društvo), deloma kot podružnice ljubljanskih osrednjih zvez; pred vojno se je ustanovilo tudi Društvo za zgodovino in narodopisje koroških Slovencev, ki pa žal ni moglo več pričeti z delom.

Pred vojno je tako skoro vsak pomembnejši kraj imel svoje izobraževalno društvo, kjer je bila ljudem na razpolago vedno dobro obiskovana slovenska knjižnica. Pod okriljem društva so se prirejale igre ter pevski, tamburaški in telovadni nastopi. Leta 1918 je bilo na Koroškem uradno prijavljenih v Celovcu 21, v političnem okraju za celovško okolico 36, v beljaškem okraju 27, v velikovškem okraju 56 in v šmohorskem okraju 5 slovenskih društev.

(Dalje prihodnjič.)

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-0034

Jemo po pošti tudi za Clevelnad

Naročila sprejemamo in izvršujemo

POPRAVLJAMO

FENDERJE IN OGRODJE

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 St. Clair Ave.

EN 1-1633

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrnete na

L. Petrich — IV 1-1874

19607 KILDEER AVE.

Kadar nameravate

kupiti ali prodati

HIŠO . . . TRGOVINO

pokličite za

ZANESLJIVO in TOČNO POSTREŽBO:

JOHN ROŽANCE

LAKELAND REALTY CO.

15604 Waterloo Rd.

KE-1-6681

Svetovno prvenstvo v balinanju v Bruslju

V Bruslju se je sestal organizacijski komite desetega svetovnega prvenstva v balinanju. To prvenstvo bo namreč v belgijskem glavnem mestu. Za sedaj so se dogovorili za splošna načela, podrobnosti pa bodo uredili na prihodnjih sestankih.

Prvenstvo bo od 28. do 31. avgusta 1958. Igrali bodo v zelo modernih prostorih belgijskega teniškega kluba, ki so pokriti in kjer je osem igrišč.

Prireditelji so zelo dobro uredili tehnično plat prvenstva. Precej skrbi pa bodo imeli s tem, kako nastaniti tekmovalce v Bruslju, kjer bo ta čas svetovna razstava. V Bruslju namreč že sedaj ni moč najti niti enega hotela, ki bi imel prosto sobo med aprilom in septembrom prihodnjega leta. Vse je razprodano.

Umetniška razstava v Lurdu

V Lurdu bodo priredili posebno umetniško razstavo pirenejskega pogorja. Razstava bo trajala od aprila do oktobra. Razstava bo pokazala, kako važno mesto ima pobožnost do Marije v življenju tamkajšnjega ljudstva.

SVOJEVRSTNA MASKA — Grška lepotica Antigone Costanza si je dala za neki maškeradni ples takole poslikati svoj obraz. — Lepo? Morebiti! Včasih so dejali: Vsakdo ima svoje veselje!

EDINA SAMO MOŠKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barbertonu, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, ŠPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave.
Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovenec bi moral biti član te organizacije.

GLAVNI ODBOR:
Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave., Euclid 23, O.
I. podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland 3, O.
II. podpredsednik: JOHN SEVER, 18023 Hillgrove Rd., Cleveland 19, O.
Gl. tajnik: JOHN F. JADRICH, 948 E. 207th St., Euclid 19, O.
Gl. blagajnik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174 St., Cleveland 19, O.
Zapisnikar: DAMJAN TOMAŽIN, 1257 East 170th St., Cleveland 10, O.

NADZORNI ODBOR:
Predsednik in prvi nadzornik: ANTON KRAMPEL, 6907 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.
Drugi nadzornik: ANTON TEKAVEC, 20303 Goller Ave., Euclid 19, O.
Tretji nadzornik: JOHN LESKOVEC, 115 Smithsonian St., Girard, O.

PROSVETNI IN KULTURNI ODBOR:
JOHN STRAUS, 1071 E. 61st St., Cleveland 3, O.
MARTIN VALETIC, 15331 Glencoe Rd., Cleveland 10, O.
DAMJAN TOMAŽIN, 1128 E. 66th St., Cleveland 3, O.

LOUIS SAMSA, Direktor atletike: 21701 Fuller Ave., Euclid 23, O.
Uradno glasilo: "AMERIŠKA DOMOVINA", 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.
Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze, John F. Jadrich, 948 E. 207 St., Euclid 19, O. — IV 1-3345

Iz urada glavnega tajnika

Glavni odbor Slovenske Moške Zveze želi vsemu članstvu in prijateljem "zdravo in mirno" VELIKO NOČ.

*

Sedaj, ko se bliža Velika noč, dan Kristovega vstajenja in postni čas odhaja h koncu, si postavimo nekoliko vprašanj. Kaj smo storili v tem času, kar bi nam koristilo v nadaljnem našem življenju. Na primer: "Ali si zaslužil jutro?" Ali ti bo mogoče se veseliti na dan vstajenja kakor ostalim, ki so na kak dober način uporabili ta čas.

ALI SI ZASLUŽIL "JUTRI"?

Ali si koga razveselil, ko si ga med potom srečal?

Ali se kdo spomni, da si ga ti danes ogovoril?

Ta dan je skoro minul in njegovo trudno delo je končano!

Ali je kdo, ki bi ti ponudil prijazno besedo?

Ali si prijazno voščil prijatelju, ko si ga srečal?

Ali samo malomarno pokimal in se potem izgubil v množici?

Ali si bil sebičen, enostaven in preprost, ko si hitel po svoji poti?

Ali je kdo hvaležen Tebi za kako dobro delo, katero si danes storil?

Ali lahko rečeš nocoj, ko se poslovi od tega dneva, kateri se hitro bliža koncu, da si pomagal vsaj enemu bratu, kateri je prišel na tvojo pot?

Ali se vsaj eno srce veseli ob kakem delu, ki si ga storil?

Ali lepi besedi, ki si jo spregovoril?

Ali kak človek, ki je bil v dvomu in obupan, sedaj gleda s pogumom in veseljem v bodočnost?

Ali si potratil ali izgubil ves dan?

Ali je bil dobro ali slabo uporabljen?

Ali si pustil sled dobrote ali brazgotino nezadovoljstva?

Ko zapreš oči v spanju ali misliš, da bo rekel Bog, da si zaslužil še eno "jutro" zaradi dela, ki si ga danes storil?

John F. Jadrich,
glavni tajnik.

Naše prireditve

Dodružnica štev. 8 iz Euclida priredi svoj pomladanski ples na Belo soboto, dne 12. aprila 1958, ob pol devetih zvečer v Slovenskem delavskem domu na 15333 Waterloo Rd. v Collinwoodu.

To je naša poglavitna prireditev vsako leto. Na njo so povabljeni vsi prijatelji podružnice in članstvo Slovenske Moške Zveze.

VAŽNO GLEDE VSTOPNINE!

Letos ne bodo prodajali vstopnic pri vratih kakor običajno in to iz važnega razloga.

Kdor se torej hoče letos udeležiti naše zabave si mora nabaviti vstopnico vnaprej po navadni ceni, pri katerem od članov podružnice. Najeli smo kakor po navadi izvrsten orkester za ples in sicer Pete SOKACH-a in njegove "Radijske mojstre" (Radio Artists).

Ples se prične od pol devetih in traja do pol ene, cele štiri ure pristne zabave! Pridite zgodaj, ne opolnoči.

MLAD PROMETNIK — Martin Pechaurd ima komaj štiri leta in pol, pa se je že lotil posla. Na prometnih Champs Elysees v Parizu ureja promet. Za slučaj stiske ima ob strani starejšega pomočnika.

REZERVACIJE NA LADJAH TER NA LETALIH! . . .
DENARNE IN PAKETNE POŠILJKE V DOMOVINO! . . .
NOTARSKA DELA V ZVEZI Z DOMOVINO TER EMIGRACIJO! . . .

PRIJAVITE SE ZA VSESLOVENSKO ROMANJE V LURD - RIM $665.00
ZAHTEVA SE DEPOZIT $100.00. PROSPEKTI ROMANJA SO GOTOVI!
SKUPNI IZLET V DOMOVINO Z LETALOM TWA 11. JUNIJA
IZ NEW YORKA DO ZAGREBA.

Če želite domačo, prijazno in točno postrežbo v slovenskem jeziku, kličite EX 1-8787 ali pridite na:

BLED TRAVEL SERVICE

6113 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio

Za vsakovrstna okrepčila bo v obilni meri preskrbljeno!

Vljudno vabi

Odbor.

Podružnica št. 5 SMZ

Cleveland, O. — Vsem članom sporočam veselo vest, da se je predsednik podružnice John Sever povrnil iz bolnišnice na svoj dom na 18023 Hillgrove Ave. V bolnišnici je bil nad en mesec. Prijatelji mu želimo naglega in popolnega okrevanja.

Vse članstvo opozarjam, naj se redno udeležuje sej, ki so vsako 3. soboto zvečer ob sedmih. Podružnica ne more napredovati, če se člani za njo ne brigajo. Naj vsak tudi redno plača svoj asesment.

V sredo, 5. marca, smo položili k večnemu počitku člana Franka Fabjana. Naj v miru počiva! Njegovim naše globoko sožalje!

Tudi naš podpredsednik Frank Cesnik je že dalj časa precej bolan. Želimo mu skorajšnjega zdravja!

Louis Erste.

JOŽE GRDINA:

PO VZHODU IN ZAPADU

Srečanje s tovarišem iz ruskega ujetništva. Na Dolenjsko. Na Gorenjskem. V Celju. Na Notranjskem. Na Skaručini. Pred sodnikom. Moji vtisi. V neprijetnem položaju. V Paray le Monialu. V svetišču Presv. Srca Jezusovega. Grob sv. Marjete Alakok. Razgled. V Parizu. Domov. Konec.

(Nadaljevanje.)

O, to je pa lepo od tebe, Jože, da si prišel! Krepko mi stisne roko, potem pa pravi: Zdaj pa kar z menoj v hišo. V tem pride njegova hčerka, po materi Rusinja ter mi jo predstavi in ji pove, da sem jaz njegov nekdanji tovariš iz Rusije.

Vsa vesela me potem oba peljeta v hišo ter me povabita, da sedem za mizo, Karl pa pravi: Saj zdaj ostaneš nekaj časa pri nas, kajne Jože? Da, Karl, nekaj časa že. Toda ali imaš koga, ki bi prinesel vina in sicer najboljšega, ki se ga dobi. Tudi to bomo uredili, pravi Karl ter migne hčerki, da gre po vino. Ni vzelo dolgo, pa smo trčili na zdravje in srečno snidenje, po dolgih letih nikdar pozabnega pošastnega gozda in barake Ciglane.

No Karl, zdaj mi pa povej, kako se ti je godilo v Rusiji in kako si prišel domov? Tedaj Karl pravi: Kako je bilo v Rusiji, že kar sam veš; najhujše je bilo v tistem gozdu Čurdovskega kardona, kjer je malo manjkalo, da nas ni bilo vseh konec. Da Karl, res je. Tedaj smo izgubili vsako upanje, da še kdaj pridemo ven iz tiste pošastne ječe; pa je prišla tista Poljakinja ter naš rešila, odvrnem jaz. Tedaj pravi Karl: Ni bila Poljakinja, ampak Švedinja. Kaj praviš, Švedinja? Pa so pravili, da Poljakinja in to je dejal tudi Dobrominski, ki jo je spremljal, ko je prišla v barako in tako sem mislil tudi jaz, ker je govorila poljsko. Ja, pravi Karl, govorila je poljsko, bila je pa Švedinja; njej se imamo zahvaliti vsi, ki smo še ostali živi. Če bi ona nas ne rešila, to bi midva že davno počivala na Kakaranu, kjer je pokopanih dosti naših tovarišev. Da je bila ona naša rešiteljica, to vem, da je bila Švedinja, mi je pa novost.

In veš, koliko nas je bilo tam? me vpraša Karl. Ne, to mi točno ni znano, dosti nas je bilo, a števila ne vem. Točno 1200 nas je bilo, pravi Karl in od teh jih je ostalo samo 278; vsi drugi so pomrli. Kaj praviš? Samo toliko nas je ostalo? Da jih je dosti pomrlo, vem, a da jih je toliko, tega pa nisem mislil. Kdaj si pa to zvedel? O, že potem ko smo bili izven gozda. In veš zakaj smo prišli v gozd? Ne, tudi tega točno ne vem. Ali je tebi kaj znanega? Da, pravi Karl; to je bilo delo tistega načelnika, katerega sin je kot praporščak padel v Karpatih. Da se maščuje nad Avstrijici, nas je poslal v tisti gozd z namenom, da izhiramo in pomrjemo. Je to resnica, kar pripoveduješ? Da, pravi Karl, resnica: Mi smo bili obsojeni na počasno smrt. A, tako? Zdaj razumem, zakaj so z nami tako kruto postopali, da smo trdo delali, zraven pa stradali. Oh, kako smo bili lačni! Pa zeblo, zeblo nas je, a za obleči niso dali nič. Če vse to primerjam, kar praviš, je bil namen tega načelnika, da vsi poginemo. Da se to ni zgodilo gre hvala Bogu, pa tisti ženski, ki nas je rešila iz tistega satanskega gozda.

No in kam si šel potem, ko smo prišli v Sarapol in so nas razposlali na vse strani Rusije, sprašujem Karla. Bil sem prideljen k skupini, ki je dalala železnico proti Ekaterinburgu, kjer je bil zaprt ruski car Nikolaj II. in njegov družina in so bili potem vsi ustreljeni. V Ekaterinburgu sem potem čakal na transport, da nas odpravijo domov, kakor so nam obljubili, a storili so pa ravno obratno: namesto domov so nas poslali globoko v Sibirijo, v Omsk, odkoder se ni dalo več priti domov.

(Dalje prihodnjič.)

Hranite denar za deževne dneve — kupujte U. S. Savings bonde!

MALI OGLASI

Opremljeno stanovanje

Odda se 2 sobi, kopalnica, nova peč, hladilnik, privatni vhod, 1148 E. 71 St., ali kličite HE 1-1153. (57)

Naprodaj

Zaradi zapuščine se mora prodati hiša 5 sob za eno družino, s kopalnico na 1432 E. 33 St. Pridite pogledat v soboto 22. marca od 9:30 do 3. pop., Kličite Wm. M. Fumich, CH 1-2181. (57)

Naprodaj

Zaradi zapuščine se more prodati hiša za 3 družine po štiri sobe vsako stanovanje s kopalnico na 1157 Norwood Rd. Hiša bo odprta za ogled v soboto 22. marca od 9:30 do 3. ure pop. Kličite Wm. M. Fumich, CH 1-2181. (55)

Išče stanovanje

Upokojen moški išče 3 ali 4 sobe s kopalnico v Collinwoodu ali v Euclidu. Kličite RE 2-7492. —(55)

Posestvo naprodaj

Posestvo naprodaj v Jugoslaviji, Raskrižje pri Ljutomeru, vinograd, gozd, sadovnjak, zidana hiša, s opeko krita, velika preša, in ves inventar, sodi, pohištvo. Prodaja lastnica Antonija Mathiash Čagran, Friedrick Hebelgasse 6-11, Graz, Austria, ali pa za nadaljne informacije vprašajte Valentin Kovacic, 1369 E. 41 St., Cleveland 3, Ohio. —(55)

For Sale

14 acres with house, between Eddy and Ridge Rd. in Willoughby Township, for $12,500. Contact Val Kocie, WH 3-0841. (57)

Hišo se vzame v najem

Hišo za eno družino z dvema garažama in prostornim dvoriščem se vzame v najem. Ponudbe poslati na: Slovenska pisarna, 6304 St. Clair Ave., tel.: UT 1-0527. —(55)

Sobe se odda

Na 1003 E. 76 St., se odda 5 sob in kopalnica zgoraj. Nič malih otrok. EX 1-1331. —(56)

Delo na farmi

Išče se delavca za delo na farmi, prileten možak ali pa mlad fant, ki je ven iz šole. Plača po dogovoru. Joe Kovach, RFD 1, Windsor, Ohio, Hartgrove na Summers Road, telefon Windsor 6109. —(56)

Trisobno stanovanje oddajo

Tri neopremljene sobe oddajo odraslim v prvem nadstropju. Vprašajte na 1176 E. 61 St. (pon., sr., pet.)

V najem

Odda se sobe za 4 samce, moderno pohištvo in uporaba moderne kuhinje. Cena zmerna. Vprašajte za Mr. Radeta na 3425 Payne Ave. (15,17,19,21,mar)

Mrs. L. C., stara 72 let, iz E. 156 St., Cleveland, Ohio, piše: "Počutila sem se trudna, nesrečna, izčrpana in zelo slaba. Neki prijatelj mi je povedal, kako so mu "LOVIAN CAPSULES" pomagale, in začela sem jih jemati tudi jaz. In res so napravile iz mene novega človeka. Sedaj opravljam vsa hišna dela, kuham, pečem in vse drugo, kot nekdaj pred 50 leti. Počutim se srečna."

LOVIAN CAPSULES

MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, O.
Razpošiljamo vsepovsod!
25 za $1.95, 50 za $3.69, 100 za $6.49

J. S. BAAR:

Zadnja pravda

ROMAN

In še ni konca. Nov strel je stresel ozračje. Glej, sedaj prinašajo sv. Rešnje Telo. Gospod učitelj s pevci poje "Pange lingua." Za njim se že dviga kot volna belo, svilnato nebo. Nosijo ga znani sosedje, med njimi zadnji na levi Martin Porazil. Lepo se jim podajo visoki, zrcalno svetli čevlji, irhaste hlače z jermenčki pri kolenih, dolge suknje in na gumbu s pentljo privezani klobuki — kastorji.

Nebo neso nad gospodom župnom v pluvialu in s svetim Rešnjim Telesom v rokah. Gospod kaplan pa v roketu "kadi" po potu, iz kadilnice se vali modrikast dim, mašni strežniki v rdečih krilih zvončkljajo. Dalje gospodinje ne gledajo več. Oženjeni moški in za njimi omožene ženske so v sprevodu,

"Kdo bo pa dedce gledal pa babe!" si mislijo in se vesele vračajo k svoji kuhi.

Skozi brezov drevored gre sprevod po kolmežu kakor po zeleni preprogi od oltarja k oltarju in sedaj je prišel k Porazilovim. Martin krepko stiska drog neba in ponosno gleda oltar. Ugaja mu, ugajata mu tudi obe ženi, ki stojita ob oltarju. Tudi njegova Manca mu je všeč, ki je danes lepo oblečena. Martinka je lepo napravila, drži ga na rokah.

Tudi Adamova Dodla mu ugaja, ki na drugem voglu oltarja pestuje svojo Dodličko. Pozabil je na vso grenkobo življenja, sreča in zadovoljnost se mu razlivata po srcu in v duhu moli preproste besede: "O Bog, daj, da bi bilo pri nas vedno tako lepo, kakor je danes."

Ljudem je Porazilov oltar to leto posebno všeč in Martin sliši za seboj: "Čigav pa je ta oltar?" Nekdo iz tuje vasi je vprašal.

"Porazilov," mu je prijazno pojasnil domačin.

"Kaj lepe rože so na njem — potonike, nageljčki, srčeca. Vse imajo."

"Mlada Adamova žena je taka vrtnarica."

Venčke blagoslavljajo, brezove vejice lomijo — slovesnost je pri koncu. Praznično kosilo imajo v vsaki družini. Imajo ga tudi Porazilovi, zgornji in spodnji. Po dobrem kosilu ženski pomivata posodo, moška vzameta otroke in gresta na vrt, v senco. Adam se tam že precej dolgo igra z malo Dodličko, ko pride Martin s svojim fantkom.

Ne moreta ostati v pregrajenem vrtu, kjer ju pregraja loči, nekaj ju vleče drugega k drugemu. Skozi zadnja vrata gresta na gumno in tam sedeta oba na breg pod staro črešnjo. Otroka kobacata po travi, se igrata, kričita in se smejeta. Za možmi prideta tudi ženi. Dodla prva. "Mama, mama!" cepeta hčerka in beži k njej.

"Kje sta se pa danes utaborila, niti najti vaju ne morem," kliče iz sadnega vrta Manca in gleda grdo.

"Sem pojdi," jo vabi Adam, in čez nekaj časa tudi njo prevzame veselo razpoloženje, smeje se in se igra z otroci.

"Ali bi ne moglo biti vedno tako lepo pri nas!" zopet misli Martin, ko je zvon zavabil k blagoslovu in sta se ženski odšli napravljat. Njegovo dušo naravnost žeja po tihem, radostnem življenju in ne more drugače, kakor da malo potoži.

"Manca je dobra, trdna in delavna žena pa gospodinja, da moraš iskati take — toda trda je kot kamen. Sam Bog vedi, po kom se je vrgla; oče in mati vendar nista taka, imata srce za reveže in berače; toda Manca celo to božjo miloščino ogodrnja in otarna."

"Molči, Martin, ne toži in ceni njeno varčnost! Ti nosiš denar v hranilnico in tega jaz ne morem. Dodla tudi ne razmetava, toda groša ne zna stiskati."

"Še celo otroci so rajši pri vas," je nenadoma izbruhnil Martin, "že drugič boste krstili. Pri nas pa ni nič več."

"Molči no, šema," se je zasmejal Adam; "bo vsaj po očetovi volji in si bomo sedaj bori, ko si prvič nismo mogli biti."

Še nekaj časa sta govorila in že sta se vrnili ženski od blagoslova. Preoblekli sta se in prinesli družinici malico.

"Spekla sem nekaj štrukljev, ali nočeš pokusiti?" je ponujala Manca svakinji, ki je prinesla nekoliko kolačkov. — "Vi ste imeli kolače, lej no, lej, kakor o žegnanju! Potem ti seveda ne gredo naši štruklji," je že morala zbosti Manca, ko je Dodla komaj pokazala svojo malico.

"I, kje pa, kolače! V naglici sem nekaj zmašila; imela sem tudi vse pripravljeno za štruklje, toda s tem je preveč dela, zato sem naredila tako-le potico. Pokusi!" se je branila Dodla in sama je z veseljem segla po štruklju in hvalila: "Zelo dobri so in okusni in shajali so kot perje."

"Taki niso, ne, kot tvoji. Pa kaj morem; meni se ne ljubi kuhati, nimam pravega potrpljenja. Ko bi bilo po mojem, bi poleti niti ne kuhala, nadrobila bi si kruha v mleko in se najedla. Toda ta-le moj sladkosnedni Martin je izbirčen."

"Kdor dela, mora tudi jesti."

"Kaj vi, vi ste sami in v trebuh vama nihče ne vidi; z Martinom tudi opraviva, kakor veva in znava. Drugače pa je, če se mora najeti k delu in mizi tuje ljudi; tem marsikaj ne gre."

"Poglejte no otroka," je tiho opozoril Adam in pokazal z roko v travo. Ležala sta tam, z rokami sta se bila oklenila okrog vratu in sta sladko spala.

"Malčka se imata rada," se je smehljal Martin in ves srečen gledal ta ljubeznivi prizor.

"Zbudi ju, čas bo iti opravljat, živina že muka," je ukazala Manca in vstala od tal.

"Pustite ju no še trenutek," je prigovarjala Dodla.

"Sem že rekla — delo kliče! Lenarili smo dovolj ves dan, jutri rano moramo na travnik, kose še niso sklepane, voz ni pripravljen, dela je polne roke," ni odnehala Manca in je sama dvignila Martinka in ga odtrgala od Dodličke. Zaspani fant je začel jokati in razburjena mati ga je udarila enkrat, dvakrat. Ko ga je hotela udariti v tretje, je priskočil bliskoma Martin, zagrabil jo za roko in zavpil: "Zakaj ga pa tepeš? Kaj je naredil hudega? Čudna ženska si, za prazen nič gre pokvarit človeku tako priejtno urico."

Manca je stisnila ustnice in odšla brez besede. Martin je šel za njo.

"Moja zlata Dodlička," se je pritisnil Adam k svoji ženi, "Bog ti povrni, da nisi tako godrnjalo kakor ona tam; naj smo tudi revnejši, da smo le zadovoljni."

Pozneje sta videla, da Manca leta po dvorišču kot divja. Kokoši zapira, gosi krmi, z vrati razbija, po vodo leta in niti enkrat ne pogleda Adama in Dodličke, ki opravljata isto delo na svojem dvorišču za pregrajo, a tiho in mirno, kakor bi se bala.

"Verjemi mi, dekle moje drago," šepeče Adam svoji ženi, "Mana je vedno hujša; morda sama nič ne more za to, reva! Kar hipoma jo nekaj obsede in je prava zaletela, ne pa ženska."

V tem trenutku je zagrmelo kakor strel. Martin je zaloputnil vrata, da se je vsa hiša stresla v temelju.

"Glej no, kam hiti Martin!" je kazala Dodlička skozi okno. In res. Mladi gospodar je odhajal iz hiše v samem jopiču, brez suknje, z okroglim klobukom na tilniku. Nevoljen je odhajal, da so mu roke v belih rokah zamahovale kot peroti. Od gozda sem v dolino je polzel mrak, "Zdravo Marijo" je bilo že odzvonilo, a Martin je bežal z doma.

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

WHEELING, ILL.

FOR SALE BY OWNER — LIQUOR STORE — Modern. Fully eqpd. Excellent bus. and location. Ideal setup for retired person or couple. Must see to appreciate; a real bargain. — Will sacrifice due to other interests. Phone Wheeling 1486 or drive out to 53 North Wolf Rd. (56)

LADIES SHOP — Good established business. Reasonable rent. Must sell on account of leaving town. Phone DAnube 6-9727. (19,21,mar)

REAL ESTATE FOR SALE

WISCONSIN

25x80 STORE bldg. — Excellent condition, main business district. Hwy. 13 in Phillips, Wis. Also 3-bedrm. mod. home. Ideal location. Sell together or separate. Francis J. Wilson, Phillips, Wis. Phone owner 5581. (55)

AVTO VOZNIKI

Ako iščete najboljši gasolin in še boljšo postrežbo pridite na

Superior - E. 49th Atlantic Service

POPRAVIMO VSE KAR SE TIČE ZAVOROV IN MOTOR TUNE-UP

Vse delo garantirano. — Odprto od 7. zj. do 9. zv.
Z vsakim nakupom dajemo Bailey's rdeče znamke

Superior - E. 49th Atlantic Service

FRANK KOZAR, lastnik

V blag spomin

13. OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SINA IN BRATA

Louis Radina, Jr.

ki nas je za vedno zapustil dne 19. marca 1945

Odšel, o dragi, si od nas,
ne sliši več nam Tvoj se glas,
v grobu tihem zdaj ležiš,
pri Stvarniku se veseliš.

Le spavaj, spavaj zdaj sladko,
pod črno rušo zemeljsko,
v naših srcih blag spomin,
na Te ostal bo bolečin.

Žalujoči ostali:

LOUIS RADINA, oče;
HERMAN, brat;
VIDA ZAK, sestra.

Cleveland, O., 19. marca 1958.

ZA VELIKO NOČ!

Naročite Že Sedaj!

PRISTNE DOMAČE MESENE KLOBASE, ŠUNKE, ŽELODCE IN PLEČETA

pri

Holmes Ave. Market

15638 Holmes Avenue **LIberty 1-8139**
Cleveland 10, Ohio

IMAMO TUDI VSE VRSTE GROCERIJE:
moko, sladkor, maslo, orehe (cele in jedrca), rozine, med, jajca.

Dovažamo na dom, kjerkoli v mestu! Sprejemamo tudi poštna naročila in razpošiljamo po pošti izven mesta!

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHIŠTVOM

1053 EAST 62nd ST. **HEnderson 1-2088**

URADI V COLLINWOODU:

17602-10 LAKE SHORE BLVD. **KEnmore 1-5890**
15301 WATERLOO ROAD **KEnmore 1-1235**

DR. A. OLBERT

OPTOMETRIST

PREGLEDOVANJE OČI in POMERJANJE OČAL

v Slovenskem Narodnem Domu

6417 St. Clair Ave., soba št. 15 **Tel. EX 1-7161**

Uradne ure: Dnevno od 9 zj. do 7 zv.

Zaprto ob sredah. — Zvečer po dogovoru.

V BLAG SPOMIN
OB OBLETNICAH SMRTI NAŠEGA DRAGEGA OČETA IN LJUBE MATERE

JOHN ZALLER

ki je umrl 4. januarja 1949

Prešlo je v večnost mnogo let,
odkar sta Vidva zapustila svet,
ali nismo Vaju pozabili:
spomine svetle vedno v nas budita,
v ljubečih srcih vedno nam živita!

FRANCES ZALLER

ki je umrla 19. marca 1953

V raju pa prosita zdaj Boga,
da raj nebeški vsem nam da!
Tamkaj bomo zopet združeni,
pri BOGU v rajski večnosti!

Žalujoči:

OTROCI

Cleveland, Ohio, 19. marca 1958.

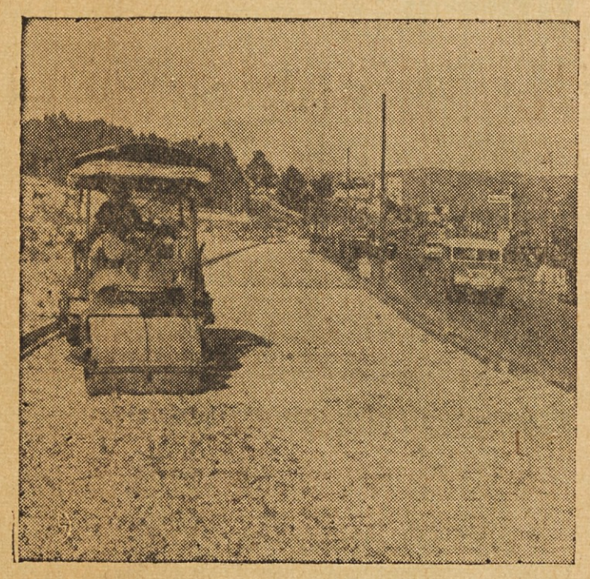

CESTA V JERUZALEM — Izraelci razširjajo in grade moderno cesto v Jeruzalem. Končana naj bi bila za desetletnico ustanovitve države Izraela, ki jo bodo slavili od 22. aprila letos do 11. maja 1959.

PERUTNINA — POULTRY & FISH

V zalogi imamo vedno očiščene piščance in na kose zrezane ter vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOVI

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

Tel. v trgovini MO 3-7733—na domu MO 2-2912

1887 **1958**

Naznanilo in Zahvala

Z žalostjo v srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je, povožena od avtomobila, umrla naša ljuba mati, stara mati, sestra in tašča

Karolina Kolar

Previdena z zadnjimi tolažili sv. vere je zatisnila svoje dobre oči dne 23. januarja 1958.

Rojena je bila 8. avgusta 1887 v vasi Lipovec pri Dolenji vasi. V Ameriko je prišla leta 1907.

Bila je članica društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, Oltarnega društva pri fari Marije Vnebovzete ter društva Maccabees.

Pogreb se je vršil 27. januarja 1958 iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek v cerkev Marije Vnebovzete, kjer je bila darovana sv. maša zadušnica. Potem pa je njeno truplo bilo prepeljano na pokopališče Kalvarija in tam položeno k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se s tem iskreno zahvalimo Father Jagru za molitev v pogrebnem zavodu in za darovano sv. mašo. Father Paiku za podelitev zadnjih tolažil sv. vere pokojnici, za asistenco pri sv. maši, a Father Black iz fare Holy Cross za obisk pokojnice v bolnišnici ob uri njene smrti.

Srčna hvala vsem, ki so ob oder pokojnice položili tako lepe vence cvetja in ji s tem izkazali svojo tiho ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast.

Toplo se zahvalimo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj njeni duši.

Hvala vsem, ki so jo prišli kropit, molit ob njeni krsti in ki so jo spremili na pokopališče. Posebej se zahvalimo članom in članicam društev, ki jim je pripadala, za lepo slovo od umrle sosestre.

Srčna hvala kadetinjam društva sv. Jožefa, ki so imele častno stražo ob krsti umrle.

Toplo se zahvalimo pogrebcem, članom društev, ki so nosili njeno krsto. Hvala vsem, ki so na dan pogreba dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago za spremstvo na pokopališče.

Iskreno se zahvalimo Mr. Martinu Rakar za lepe žalostinke med pogrebno sv. mašo.

Hvala vsem, ki so nam pismeno ali ustmeno izrekli svoje sožalje, kakor tudi vsem našim dragim domačim, ki so nam bili na pomoči v dnevih smrti. Srčna hvala vsem našim sosedom, ki so tako požrtvovalno nabirali za sv. maše in za vence. Naj jim ljubi Bog stotero povrne!

Hvala osebju pogrebnega zavoda Mary A. Svetek za vzorno urejen pogreb in za vsestransko izvrstno postrežbo.

Ljuba mati in stara mati, draga sestra in tašča, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji in lahka naj Ti bo njena gruda!

Tako nenadoma si nas zapustila, da tega kar verjeti nismo mogli! Še čila in zdrava si se napotila od doma k nam, pa Te je na poti prehitela smrt. Žalujemo za Teboj in Te povsod pogrešamo. Tolaži nas pa zavest, da Te je Bog sprejel v svoje naročje in da Te bo bogato nagradil za vso Tvojo ljubezen in dobra dela na tem svetu, enkrat pa nas vse združil v svojem kraljestvu! Do takrat se Te bomo spominjali z ljubeznijo in hvaležnostjo v naših srcih in molitvah!

Tvoji žalujoči:

MIMI por. KONCILJA, hčerka
EDWARD, sin (Daytona Beach, Fla.)
MARGARET, snaha JOSEPH, zet
FRED in RAYMOND, vnuka; ROSEMARY, vnukinja
LOUIS, brat (Cleveland)
V starem kraju zapušča polbrate FRANKA in JANEZA ter polsestre MARIJO in JOHANO
Ostalo sorodstvo

Cleveland, Ohio, 19. marca 1958.